

Силабус навчальної дисципліни
«Міжкультурні аспекти перекладу англійською мовою»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Спеціалізація	035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно)
Освітньо-професійна програма	Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії та міжкультурна комунікація (новогрецька мова і друга іноземна мова)
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Мова навчання	Англійська / українська
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Борис Дмитро Петрович , кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології КНЛУ
Анотація навчальної дисципліни	Курс «Міжкультурні аспекти перекладу англійською мовою» знайомить студентів із теоретико-методологічними засадами усного й письмового відтворення англійських текстів із міжкультурним компонентом українською мовою. Аналізований спектр теоретичних проблем включає питання сутності поняття міжкультурної комунікації, її особливостей, перцептивних, вербальних та невербальних комунікативних перешкод, а також шляхів їх розпізнавання та подолання. Практична частина курсу спрямована на формування в студентів базових навичок перекладу культурем з англійської мови на українську.
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекційні заняття – 4 год. практичні заняття – 26 год. самостійна робота – 60 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	1) успішне опанування нормативних та вибіркового перекладознавчих дисциплін із першої та другої іноземних мов, ділової української мови для перекладачів, зокрема теорії і практики письмового та усного перекладу з першої іноземної мови на бакалаврському рівні вищої освіти; 2) знання теоретичних основ лінгвістичних дисциплін, а саме: вступу до мовознавства, вступу до перекладознавства, загального мовознавства, культури усного та писемного мовлення з першої та другої іноземних мов.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжкультурні аспекти перекладу англійською мовою» є формування у студентів професійної перекладацької компетентності шляхом їх залучення до опанування професійно орієнтованих знань і виконання завдань, які забезпечують зрозумілість, логічність, послідовність, ясність, змістовність, об'єктивність, інформативність, точність перекладу міжкультурної комунікації із англійської мови на українську в професійній діяльності.

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність цінувати й поважати різноманітність і мультикультурність світу, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу, співробітництва.

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

- Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
- Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
- Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
- Здатність до застосування на практиці загальнотеоретичних знань з перекладознавства, екстралінгвістичних перекладацьких навичок, морально-етичних норм і принципів професійної поведінки перекладача.
- Здатність виконувати професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації шляхом здійснення перекладу текстів різного професійного спрямування.
- Здатність засвоювати теоретичні знання педагогічних наук та застосовувати їх методи і прийоми до організації та реалізації професійної викладацької діяльності.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

- Демонструвати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.
- Розрізняти основні типи перешкод у міжкультурній комунікації.
- Володіти критичним осмисленням проблем у галузі та на межі галузей знань.
- Розпізнавати та адекватно відтворювати іншомовні культури українською мовою.

- Оперувати спеціалізованими уміннями / навичками розв'язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
- Інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах.
- Відтворювати різні класи англійських реалій українською мовою.
- Демонструвати здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- Володіти зрозумілим і недвозначним донесенням власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються.
- Вміти управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
- Демонструвати відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів.
- Виявляти здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

**Навчальна логістика
(тематичний план)**

Модуль 1.

Тема 1. Важливість міжкультурної комунікації.
Тема 2. Культура та її компоненти.
Тема 3. Перцептивні комунікативні перешкоди.
Тема 4. Вербальні та невербальні комунікативні перешкоди.
Модульна контрольна робота.

Система оцінювання результатів навчання

Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Форми та критерії оцінювання студентів:

Контроль результатів навчання студента здійснюється у формі **поточного, модульного та підсумкового** семестрового контролю (заліку). Оцінювання на заліку здійснюється за 4 -бальною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

- поточний контроль

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру (семестрове оцінювання). Семестрове оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної роботи студента

Студент вичерпно і повністю засвоїв теоретичний матеріал, володіє перекладацькою термінологією з відповідної теми і демонструє відмінні

«відмінно»

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

вміння (допускається 1-3 помилки) адекватного перекладу «з аркуша» незнайомого тексту з англійської мови українською, а також вдало здійснює письмовий переклад	
Студент добре володіє теоретичними знаннями і без суттєвих труднощів ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та демонструє добрі знання перекладацької термінології і в цілому адекватного перекладу «з аркуша» незнайомого тексту з англійської мови українською, допустивши при цьому 4-5 помилок, що суттєво не змінюють зміст тексту, що перекладається.	«добре»
Студент має прогалини у теоретичних знаннях з відповідної теми і недостатньо ілюструє вивчені мовні чи перекладознавчі явища відповідними прикладами та демонструє задовільні знання перекладацької термінології, перекладу незнайомого письмового тексту «з аркуша» з англійської мови українською, допускає пропуски та відхилення від змісту оригіналу, граматичні та стилістичні помилки (від 6 до 10 помилок), які докорінно не змінюють зміст тексту, що аналізується.	«задовільно»
Студент має суттєві прогалини у теоретичних знаннях із відповідної теми і не може проілюструвати викладені теоретичні явища прикладами, не володіє базовою перекладацькою термінологією, не може перекласти незнайомий текст «з аркуша» з англійської мови українською, допускає пропуски та відхилення від змісту оригіналу, граматичні та стилістичні помилки (більше 10 помилок), які суттєво змінюють або спотворюють зміст тексту, що перекладається.	«незадовільно»
Неявка на практичні заняття	«0»

- модульний контроль

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання в межах годин, відведених на практичні заняття.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4 - бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів.

Критерії оцінювання результатів виконання модульної контрольної роботи

Повна і правильна відповідь на теоретичне запитання та повністю виконане практичне завдання.	«відмінно»
Правильна відповідь на теоретичне запитання з несуттєвими помилками та майже повністю виконане практичне завдання.	«добре»
Часткова відповідь на теоретичне запитання та частково виконане практичне завдання.	«задовільно»
Поверхнева відповідь на теоретичне запитання та частково виконане або невиконане практичне завдання.	«незадовільно»
Неявка на МКР	

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру (аудиторна та самостійна робота) і рейтингового балу за МКР.

- підсумковий семестровий контроль

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі заліку.

Залік

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку **“зараховано”** і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік, і в разі успішного складання їм виставляється оцінка **“зараховано”** в 4-бальній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **Е** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку **“незараховано”**, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка **“незараховано”** в 4-бальній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його підсумковий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання відповіді студента на заліку

<ul style="list-style-type: none"> повна і правильна відповідь на два питання та бездоганно або добре виконане практичне завдання 	«зараховано»
<ul style="list-style-type: none"> повна і правильна відповідь на одне теоретичне питання, часткова відповідь на інше теоретичне питання та виконане практичне завдання; достатня відповідь на теоретичні питання з деякими неточностями та виконане практичне завдання 	
<ul style="list-style-type: none"> поверхнева відповідь на теоретичні питання та виконане практичне завдання; часткова відповідь на теоретичні питання та виконане зі значними зауваженнями практичне завдання 	
<ul style="list-style-type: none"> правильна, але неповна відповідь на теоретичні запитання та невиконане практичне завдання; поверхнева відповідь на теоретичні запитання та невиконане практичне завдання; відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання і неповністю виконане практичне завдання. 	«не зараховано»

Організація оцінювання:

Поточне оцінювання у формі усного та письмового опитування проводиться з 1-го по 14-й тиждні навчання.

Модульна контрольна робота – 15-й тиждень навчання.

Підсумкове оцінювання: залік – під час екзаменаційної сесії

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90 – 100	} зараховано
Добре	B	82 – 89	
	C	75 – 81	
Задовільно	D	66 – 74	} не зараховано
	E	60 – 65	
Незадовільно	FX	0 – 59	

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

	<p>Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.</p> <p>Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Борис, Д. П. (2022). <i>Sociocultural aspects of translation: theory and practice</i>. Київ: Видавничий центр КНЛУ. 2. Novinger, T. (2001). <i>Intercultural communication: A practical guide</i>. Austin: University of Texas Press. 3. Pells, R. H. (1997). <i>Not like us: How Europeans have loved, hated, and transformed American culture since World War II</i>. New York: Basic Books. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Birdwhistell, R. L. (1970). <i>Kinesics and context: Essays on body motion communication</i>. Philadelphia: University of Pennsylvania Press. 2. Burgoon, J. K., Butler, D. B. and Woodall, W. G. (1996). <i>Nonverbal communication: The unspoken dialogue</i>. New York: McGraw-Hill. 3. Giles, H., Powesland, P. F. (1975). <i>Speech style and social evaluation</i>. London: Academic Press. 4. Hall, E. T. (1976). <i>Beyond culture</i>. Garden City, New York: Doubleday. 5. Morris, D., Collett, P., Marsh, P. & O'Shaughnessy, M. (1979). <i>Gestures, their origin and distribution</i>. New York: Stein and Day.